

HET TRANSPORT

Ted Polet

Extract uit Het Transport

...

'Dertig maal indrukken, daarna beademen, weet je nog?' zei ik. Na nog een kwartiertje gaven we het op, compleet uitgeput en de moed kwijt. De jongen was dood, hij moest al uren in het water hebben gelegen. Na vijf minuten hartstilstand ben je klinisch dood. Vergeet het maar.

Even later hoorden we ver weg een helikopter aankomen. Vanaf de vaste wal kwam een donkere stip aanvliegen, die van dichterbij gezien, geel bleek te zijn – een reddingshelikopter, vermoedelijk die uit Leeuwarden. De heli vloog met veel herrie in een ruime bocht om ons heen en bleef daarna naast ons hangen terwijl de wind bijna het grootzeil van de giek blies. De bemanning deed de zijdeur open, maar ik gebaarde 'nee,' mijn hoofd schuddend met mijn armen gekruist in de lucht. De man in de deur gebaarde dat hij het begreep, waarna ze wegvlogen.

Kort daarna zagen we vanuit het zuiden met hoge vaart een grote witte boeggolf naderbij komen. Het aanzwellende gedreun van twee zware motoren kondigde de reddingboot aan. Ik ging staan en zwaaide met beide armen. De grote zwarte *rigid inflatable*, met oranje en blauwe strepen en de letters KNRM op het witte stuurhuis, minderde vaart en draaide in een wijde boog om ons heen om aan loefzijde te stoppen. Langzaam dreef hij tegen ons aan terwijl we zachtjes in zijn golven lagen te hobbelen.

Er stapten twee man bij ons aan dek. 'Goedemorgen. U hebt een drenkeling gevonden?' Ik wees naar de kuip. Een van de mannen duwde Thijs zachtjes opzij en knielde bij de dode jongen neer.

...

...

Vrijdagmorgen ging de telefoon. 'Overste Aleksejev, *tovarisjtsj*? Hier kapitein 2^e klasse Orlov van de kustwacht. Hoe gaat het?'

'*Dobriy den*', *kapitan*. Wat kan ik voor je doen, vriend?'

Orlov en Aleksejev hadden gezamenlijk in dienst gezeten bij de *Beregovaja Ochrana*, de kustwacht. Orlov was bij de kustwacht gebleven en Aleksejev had voor de politie gekozen. Ze dronken na werktijd nog wel eens een glaasje samen en wisselden vaak operationele informatie uit over alles wat de haven en zijn omgeving betrof.

'We hebben gisteravond alweer een verdachte scheepsbeweging gezien. Een trawler van westers model, vermoedelijk Nederlands of Belgisch, die zonder verlichting rondvoer bij de kust even ten westen van Baltiysk. We hebben die boot al vaker gezien, helaas zat hij kort na ontdekking al in Poolse wateren, dus we moesten het opgeven. We mogen niet rechtstreeks de Poolse kustwacht benaderen, want daar zit de grenspolitie tussen. En de Polen werken nog niet zo erg mee, die hebben nog steeds de pest aan ons.'

‘Misschien moeten we hem de volgende keer wel gewoon aanhouden en doorzoeken,’ zei Aleksejev. ‘Het kan zijn dat er mee gesmokkeld wordt.’

‘Dat is niet zo gemakkelijk, want hij zit altijd dichtbij Poolse wateren. Elke keer dat we hem zien maakt hij direct dat hij wegkomt over de grens.’

‘Nu ik toch van je hoor, we krijgen hier weer regelmatig meldingen van vermiste jonge vrouwen. Wil je ook eens een oogje in het zeil houden? Die oude Andropov wil er geen werk van maken, maar ik word zo langzaamaan ongerust. ...’

...

...

‘Als dat allemaal waar is loopt ze inderdaad risico, niet alleen van die bende hier in Nederland, maar misschien des te meer als ze zou worden uitgezet naar Rusland’ zei Henk. ‘Die bendes hebben een lange arm en veel vrienden in Rusland. Omdat ze haar paspoort hebben moeten we ten koste van alles voorkomen dat ze gedeporteerd wordt. Er is zoiets als een verblijfsregeling mensenhandel, maar dan moet ze aangifte doen bij de politie. Ik heb er zelf nog niet veel mee te maken gehad, maar er staat mij bij dat niet meer dan de helft van de zaken leidt tot een justitieel onderzoek. Ze krijgt wel een adempauze, maar als het fout loopt sturen ze haar alsnog terug.’

‘Wat is het alternatief? Onderduiken? En stel dat ze aangifte doet en de zaak niet wordt opgepakt, hoe voorkom je dan een uitzettingsprocedure? Asiel aanvragen?’

‘Dat is lastig. Als de politie de zaak kwalificeert als kansarm, kun je nauwelijks nog bewijzen dat ze slachtoffer van vrouwenhandel is en aantonen dat ze in Rusland risico loopt. De praktijk is volgens mij dat afwijzen van de zaak door het OM direct aanleiding is voor de IND om de uitzettingsprocedure in gang te zetten en haar over te dragen aan de DTV. Je kunt het rekken met bezwaar, maar dat leidt tot niets. Er geldt een omgekeerde bewijslast, zij hoeven niet te bewijzen dat ze zonder problemen terug kan. Wij moeten aantonen dat ze daar gevaar loopt. En ten aanzien van een asielaanvraag: de ambtsbrieven van Buza over Rusland zijn niet van dien aard dat ze niet terug zou kunnen, ondanks het feit dat het land bijna door de maffia geregeerd wordt, met de elite in Moskou die op de achtergrond aan de touwtjes trekt.’

‘Tot nu toe heb ik niet de indruk dat de marechaussee in Harlingen erg veel doet met mijn verhaal over die trawler op het Wad,’ zei ik een beetje zuur. ‘Dat zou haar zaak misschien helpen.’

...

...

Het leek volkomen vredig totdat plotseling vlakbij zware motoren werden gestart en een grote rubberboot wild kwam aanvaren en tegen de zij klapte. Twee kerels sprongen aan dek. Een rende naar het voordek, de ander kwam naar achteren.

Thijs draaide zich snel om en schreeuwde: ‘Rennen, Irina,’ en gaf haar een duw naar de wal. Ze riep iets van ‘*Njet,*’ en angstig ‘Thijs,’ maar sprong toch op de kant. De eerste overvaller kwam de kuip in, maar hij struikelde over de schoot en Thijs gaf hem een duw zodat hij overboord viel. De man haakte met zijn voeten achter de reling en lag met één klap buitenboord. Hij sloeg met zijn hoofd tegen iets hards aan en verdween onder water. De tweede man probeerde via het gangboord naar de wal te komen om Irina te pakken, maar Thijs had de zware motordrive van de stuurautomaat gepakt, een stalen buis met een elektromotor, en sloeg wild op hem in. Hij raakte hem tegen zijn hoofd, de kerel viel als een blok neer. Later zou hij zich niet herinneren hoe hij dat had gedaan. De man lag in het gangboord en bewoog zwakjes. ‘Wegwezen en hulp halen,’ schreeuwde Thijs weer naar Irina. Zij rende het weiland in naar de weg.

Achter hem bewoog iets. Hij was de derde man vergeten.

...

...

Om middernacht werd er op de deur van het bordeel op de Oudezijds Achterburgwal in Amsterdam gebonsd. ‘Politie! Opendoen, anders slaan we de deur in!’ Een arrestatieteam drong de voordeur in zodra de portier open deed en stormde naar boven. Alle kamers werden doorzocht en de klanten en ‘dames’ gecontroleerd. Hier en daar moest schielijk een broek worden aangetrokken of lillend vlees bedekt, maar daar zaten de dienders niet zo mee. Waarschijnlijk lachten ze zich achteraf het schompes over de beschamende taferelen die ze hadden aangetroffen.

Het gevloek en getier was niet van de lucht, één van de klanten probeerde via een dakraam te ontkomen... in zijn geboortepak. Toen hij van de brandtrap afdaalde werd hij onder grote hilariteit van de omstanders aangehouden. Op de bekende Amsterdamse wijze werd hij smakelijk uitgelachen. Scheldend werd hij afgevoerd onder gejoel en gefluit van de omstanders. De politie stelde hem voor het fatsoen een deken ter beschikking om zich mee te bedekken.

In het kantoor werden de complete administratie en de computer in beslag genomen en het aanwezige personeel werd aangehouden op verdenking van lidmaatschap van een criminele organisatie. De dames werden één voor één ondervraagd door een tweetal rechercheurs. De vragen gingen vooral over buitenlandse collega’s en arbeidsvoorwaarden. Af en toe moest er een vertaalslag gemaakt worden omdat een deel van hen afkomstig bleek uit Oost-Europa en geen woord Nederlands sprak. Er werden tolken opgeroepen om te helpen vertalen tussen Nederlands, Pools, Oekraïens en Roemeens. Enkelen hadden geen geldige verblijfsvergunning en werden afgevoerd. Nog eens drie van de vrouwen bleken minderjarig.

Zij en hun klanten werden eveneens ingerekend. Terwijl de overgebleven vrouwen protesteerden dat ze hun inkomsten misliepen werd de tent gesloten en dichtgetimmerd.

...

...

‘Chef, ik heb een adres en een kenteken. Het zou wel eens de opdrachtgever van de smokkelbende kunnen zijn. Ik kom nu terug naar Kaliningrad, ik ben daar rond half twaalf. Kunnen we nog even praten?’

Aleksejev was thuis en had er eigenlijk niet op gerekend, maar hij kreeg wel meer onverwachte verzoeken. ‘Waar zullen we afspreken? Café Foto aan de Leninskiy Prospekt?’ Ze hadden daar wel vaker een onderonsje buiten het zicht van de spionnen van Andropov. Het café sloot pas om één uur.

In een blauwe wolk van uitlaatgas draaide de Lada de Leninskiy Prospekt op vanaf de snelweg en stopte op het parkeerplaatsje voor het café, dat onderin een flatgebouw van vier etages was gevestigd. Boelykin stapte naar binnen en vond Aleksejev in een tafeltje in de hoek, waar hij goed overzicht had over het café. Hij ging met zijn rug naar het café zitten. De serveerster bracht een paar glazen en een halfje wodka.

‘Hallo, chef.’

‘Hallo, Aleksandr, wat heb je gevonden voor mij?’ Aleksejev schonk een stevige borrel in de twee glazen.

...

...

De boerderij lag schuin tegenover de botenloods en het was de boer ’s morgens tijdens het melken al opgevallen dat de zijdeur van de loods open stond. Normaliter was hij altijd dicht. Die nacht had hij gedacht geschreeuw en een auto te horen, maar toen hij buiten was gaan kijken had hij niets gezien of gehoord. Alleen de koeien hadden allemaal bij het hek staan kijken naar de weg en dat zat hem dwars.

Na de koffie ging hij toch maar eens naar de overkant en zag verse bandensporen op het terrein. Achter de loods stond een auto die daar niet hoorde, maar die had hij nooit zien aankomen. Binnenkijkend om de hoek van de zijdeur zag hij in eerste instantie niets, maar toen zijn ogen aan het halfdonker gewend waren zag hij de voeten van een man achter een boot uit steken. Hij was niet zo gauw uit het veld geslagen, dus hij liep naar binnen en zag de plassen bloed en de gehavende lichamen van twee mannen.

‘Godsamme,’ mompelde hij en liep naar buiten. Uit de zak van zijn overall haalde hij zijn telefoon en belde 112. Hij ging op het hek zitten wachten op de politie. Zijn vrouw kwam naar de weg lopen. ‘Is er iets? Je ziet er uit of je een geest hebt gezien.’

‘Ja, ik heb iets aangetroffen in de loods dat je niet wilt zien. Er liggen daar twee dode mannen, de politie komt zo.’

...

...

Ze hadden dit al tientallen malen geoefend en bij eerdere acties in praktijk gebracht. Op de brug kwam intussen de navigatieverlichting van de Daugava in zicht. Heldring riep de NH90 van De Kooij op dat hij kon vertrekken, met het verzoek om hem tien minuten speling te geven en de verwachte aankomsttijd door te geven. De Holland kroop achter het productieplatform vandaan met gedoofde lichten.

Toen de Daugava op een paar kabellengtes afstand lag, was de herrie van de heli al goed te horen. Heldring zette al het licht aan dek aan en riep in de intercom om de boot te lanceren. Er werd een grote schijnwerper op de Daugava gericht en de megafoon dreunde over het water: *‘stop your engines!’*

Achteruit vloog opeens de FRISC met de enterploeg het water op, wild bonkend in de golven. Die zette regelrecht koers naar de trawler en draaide achter het schip in de koers mee.

Vanaf de trawler werden schoten gelost met een licht wapen. ‘Schijnwerper op de brug,’ beval Heldring, en een tweede schijnwerper zette het stuurhuis van de Daugava in een verblindende bundel licht. De FRISC loste ook een paar schoten, met als gevolg dat een bemanningslid uit het stuurhuis naar buiten rende met zijn handen in de lucht. Vanaf het dek daaronder werd echter teruggeschoten.

De FRISC vuurde nu met het machinegeweer terug. Aan dek zag je de vonken van de inslagen van de zware munitie. De trawler verloor vaart en kwam geleidelijk stil te liggen. De enterploeg maakte vast en stormde aan boord. De heli vloog er inmiddels boven en liet een tweede ploeg mariniers aan dek zakken, alvorens weg te draaien en op afstand te blijven hangen.

...

...

‘U had gebeld over deze mevrouw?’ Een wat gezette Surinaamse politievrouw van een jaar of vijftig keek de raadselachtige bezoeker onderzoekend aan. ‘Jij komt zeker niet van hier, schat?’ zei de politievrouw, die haar pappenheimers kende uit de binnenstad. Het meisje

schudde niet-begrijpend haar hoofd en zei iets dat klonk als Pools of Russisch, ze kon het niet goed thuisbrengen.

‘Polski?’ vroeg de politievrouw.

‘Russki,’ zei het meisje.

De politievrouw belde het bureau dat ze een Russische vrouw hadden gevonden die ze niet konden verstaan.

‘We sturen wel iemand die Russisch spreekt. Misschien dat die er iets van maken kan.’

Intussen probeerde de vrouw haar iets aan het verstand te brengen. Ze trok de Surinaamse aan haar mouw en wees naar buiten. Ze ging mee naar het erf, waar de vrouw op een oude loods wees, een kilometer verderop.

‘Joop, misschien moet je daar eens gaan kijken,’ zei ze tegen haar collega. ‘Ik blijf wel hier om de versterking op te vangen.’

Joop stapte in de auto en reed naar de loods.

...

...

‘Ga maar aan de slag, mannen. Ik ga in de studeerkamer kijken.’ Er stond een groot bureau met afgesloten laden en een beeldscherm zonder computer. De laden van het bureau waren niet moeilijk open te breken. Er lagen wat papieren in en een USB-harddisk. Aleksejev bladerde door de papieren en vond tot zijn verbazing een paar documenten waar de naam van Andropov op stond. Hoe stom kon die Nevski zijn dat hij alle papieren liet slingeren? Hij was kennelijk in grote haast vertrokken. Maar nu had hij hard bewijs voor Andropov’s betrokkenheid bij de bende. Dat moest gedeeld worden met Sverdlov.

De rest van de datsja werd zorgvuldig onderzocht. In de schuur vonden ze een Maserati en een Amerikaanse SUV met een trailer waarop een dure Italiaanse speedboot lag. Er werd een kluis gevonden, maar die stond open. De inhoud was zeker meegenomen naar de Krim. Nevski had een dure smaak, er hingen een dozijn schilderijen van bekende meesters en zeker één ervan was volgens Aleksejev gestolen. Hij had het op een opsporingslijst zien staan. In de grootste slaapkamer stond een waterbed van wel vijf vierkante meter. Tegen het plafond was een reusachtige spiegel gemonteerd waarin hij kennelijk zichzelf en zijn vriendinnen had kunnen bewonderen. In de kelder troffen ze iets anders aan. Een paar heuse gevangenisellen die kennelijk recentelijk nog in gebruik waren geweest. En een kamer met attributen die wezen op minder aangename verhoortechnieken. De vloer zat onder de bloedvlekken.

‘Dit moeten we op sporen laten onderzoeken,’ zei Aleksejev. ‘Misschien ook wel slim om het terrein na te laten kijken op vers gedolven graven. Je weet nooit wat daar onder de grond ligt. Er ligt achterin de auto een ketting met een zwaar slot. Als we weggaan trekken we het hek

dicht en doen we de ketting er op. Morgen sturen we de technische recherche. Niet die lui uit Kaliningrad, bel Kiril maar in Baltiysk. We moeten geen slapende honden wakker maken.'

...

...

Thijs werd eind mei ontslagen uit het ziekenhuis in Sneek. Ellen en ik haalden hem samen op. Hij liep nog wat krom als gevolg van zijn verwondingen en ik vroeg me af of dat ooit goed zou komen. Maar hij keek weer helder uit zijn ogen. De oude Thijs leek weer een beetje terug, maar er was iets aan hem veranderd. Hij was zijn onschuld kwijt na de moordaanslagen op het Grote Gaastmeer en in het ziekenhuis. Hij was stiller en bedachtzamer dan tevoren.

'Waar zit Irina nu?' vroeg hij toen we in de auto stapten. Hij vond het verschrikkelijk dat ze naar huis zou gaan, maar hij had begrip voor haar beweegredenen.

'In de grensgevangenis op Schiphol, in afwachting van haar uitzetting. Daar is ze volgens Baukje vorige week naar toe gebracht. Ze heeft regelmatig telefonisch contact met haar, maar ze mag haar maar eens per week bezoeken.'

'Ik wil naar haar toe.'

'Er is daar een bezoekenregeling van kracht, maximaal twee uur per week, van tevoren aanmelden,' zei ik. 'Wees daarop voorbereid, jongen. Je kunt haar bovendien niet privé zien. Er is altijd bewaking bij en je kunt haar niet eens aanraken zonder dat je discussie krijgt met die lui. Afhankelijk van de huisregels van de inrichting wordt je bij het bezoek misschien zelfs fysiek gevisiteerd alsof je een crimineel bent. Als je daar problemen over maakt kom je op de zwarte lijst en mag je er niet meer in.'

'God, wat is dit voor een rotland.' Een gevoel van machteloosheid maakte zich van Thijs meester en op zijn beurt maakte dat weer de woede en frustratie over het systeem in mijzelf los.

'Hoor eens Thijs, dit is wat elke illegaal moet doormaken in Nederland,' zei Ellen.

...